

fot. OSRAM

Rozmieszczenie i wybór oświetlenia często zostawiamy na sam koniec naszych rozważań o wyglądzie wymarzonego domu. Pamiętajmy jednak, że to właśnie światło decyduje o naszym samopoczuciu, postrzeganiu świata, odbieraniu kolorów i faktur. I dlatego nie warto decydować o wyborze lamp podejmować pochopnie i w pośpiechu.

■ DOMINIKA SUREWICZ

OŚWIETLENIE WEWNĘTRZNE

W pełnym świetle i w cieniu

Światło jest jednym z najważniejszych odbieranych przez nas bodźców. Odpowiednie usytuowanie domu względem stron świata jest bardzo ważne podczas projektowania – właśnie po to, aby mieć jak najlepsze warunki świetlne do życia. Jednak to przy sztucznym oświetleniu spędzamy większość naszego czasu. Dlatego bardzo istotne jest prawidłowe, dobrze przemyślane jego rozplanowanie i dopasowanie do potrzeb wszystkich domowników.

NA POCZĄTEK

Planując „system oświetleniowy” naszego domu pamiętajmy, że rządzi nim kilka ko-

ronnych zasad. Oświetlenie **ogólne** ma równomiernie oświetlać wnętrze. Sprawia, że czujemy się w nim bezpiecznie. Może być też podkładem dla innego rodzaju oświetlenia. Często stosuje się, oprócz tradycyjnych żyrandoli, plafoniery, reflektorki na linkach, czy halogeny umieszczone w suficie podwieszanym. **Miejscowe** służy do oświetlenia stanowisk pracy – biurka, blatu kuchennego, czy fotela, w którym oddajemy się lekturze. Wykorzystuje się do niego lampy kierunkowe, często z regulacją, dające światło znacznie jaśniejsze od oświetlenia ogólnego. Oświetlenie **dekoracyjne** (tzw. akcentujące) tworzy nastrój, wydobywa detale, dzieli wnętrze na poszczególne

fragmenty. Dzięki niemu można wydobywać faktury materiałów lub podkreślać ich barwy. Wykorzystywane jest do wyróżnienia przedmiotu, rośliny, obrazu we wnętrzu. Jest ono delikatne – ma jedynie podkreślać. Ważne, aby oprawa nie dominowała nad przedmiotem, który ma oświetlać. Powinna być delikatna i pozostawać na drugim planie.

Rodzaj światła zależy też od oprawy. Światło **rozproszone** dają oprawy przezroczyste – plafoniery, żyrandole z matowymi kloszami, ale również systemy reflektorków czy halogeny sufitowe. Służy ono przede wszystkim jako tło dla innego światła – **skupionego**, które wykorzystuje się do

oświetlania miejsc pracy oraz kreowania nastroju. Strumień światła skupionego uzyskamy stosując lampy z nieprzezroczystymi kloszami otwartymi z jednej strony. Światło kierujemy na biurko, stół, fotel do czytania. Ciekawy efekt można uzyskać stosując matowe, przezroczyste klosze otwarte z jednej strony – wtedy mamy światło rozproszone i skupione jednocześnie. Interesujące efekty daje też światło **odbite** – uzyskujemy je kierując światło skupione na ściany lub sufit, od których wiązka się odbija.

JAKIE POMIESZCZENIE, TAKIE ŚWIATŁO

W **salonie** ważne jest oświetlenie ogólne, jednak równie istotne jest akcentowanie poszczególnych stref. A szczególnego znaczenia nabiera w nowoczesnych wnętrzach otwartych, gdzie salon łączy się z jadalnią i kuchnią, a często też holem. Wtedy bardzo ważne jest wydzielenie światłem odpowiednich miejsc tak, by wewnątrz było nie tylko funkcjonalne, ale również przytulne. Używanie różnych rodzajów światła pomoże uzyskać różne klimaty i sprawi, że salon stanie się interesującym miejscem, w którym przyjemnie się odpoczywa, pracuje i przyjmuje gości. Bardzo ważny jest kierunek padania światła i jego barwa. Światło nastrojowe, sprzyjające wypoczynkowi powinno być ciepłe, żółte i padać z boku. W salonie warto podkreślić światłem dekoracje – rzeźbę, obraz czy roślinę o ciekawych liściach. Światło instaluje się także wewnątrz witryn i szaf bibliotecznych i coraz częściej w wnękach, za gzymsami czy ściankami z płyt g-k. Takie efekty specjalne bardzo wzboga-

cają wnętrze i pomogą zmieniać jego proporcje.

Planując oświetlenie jadalni warto zachować umiar – przestrzeń dookoła stołu nie powinna być ani zbyt jaskrawa, ani za ciemna. Oświetlenie ogólne w jadalni w roli podkładu dla lamp oświetlających stół – powinno być równomiernie rozproszone i stonowane. Wybierając do oświetlenia stołu barwne klosze, należy zachować ostrożność, ponieważ mogą nienaturalnie zmieniać wygląd potraw i osób siedzących przy stole. Z tego też względu nie należy stosować kolorowych źródeł światła. W jadalni najlepsze są żarówki dające ciepłe światło.

Kuchnia wymaga zastosowania kilku rodzajów oświetlenia – ogólnego i miejscowego dla blatów roboczych oraz miejsca do jedzenia. Całe pomieszczenie powinno być oświetlone równomiernie, ale niezbyt jasno. W oświetleniu miejsca pracy, czyli blatu doskonale sprawdzą się lampy zamontowane pod wiszącymi szafkami. Może to być kilka niewielkich lampek, z których strumień światła będzie padał na blat roboczy, zlewozmywak i kuchenkę. Coraz częściej montuje się długie, płaskie świetlówki, które równomiernie oświetlają całą długość blatu. Jeśli w kuchni jest również miejsce do jedzenia, to stół (ale nie siedzące przy nim osoby) najlepiej oświetlić lampą z regulacją wysokości zawieszenia.

W **sypialni** można spokojnie zrezygnować z oświetlenia centralnego, na rzecz szeregu ukrytych lamp, skupiających światło na ścianach. Natomiast niezbędne jest dodatkowe oświetlenie przy łóżku. Można nad wezglowiem zamontować kinkiety lub lam-

RODZAJE LAMP

Żyrandole – mają kilka źródeł światła. Mogą mieć klosze skierowane we wszystkich kierunkach. Dostępne są w wersjach klasycznych i nowoczesnych.

Plafoniere – dają światło delikatnie rozproszone. Najczęściej są montowane bezpośrednio do sufitów i dają światło rozproszone, ale można je umieszczać na ścianach jak kinkiety.

Kinkiety – umieszczone na ścianach mogą dawać światło skierowane w dół lub na sufit i służyć kreowaniu nastroju. Mają często przezroczyste klosze i wtedy dają światło rozproszone.

Lampy wiszące – z kloszami przezroczystymi dają światło rozproszone, z nieprzezroczystymi – kierunkowe.

Lampy podłogowe – jako oświetlenie uzupełniające. Znakomicie sprawdzają się np. przy oglądaniu telewizji. A te z kloszami kierunkowymi ustawione obok fotela czy biurka będą dawały światło miejscowe do pracy lub czytania.

Lampy stołowe – klasyczne służą tworzeniu nastroju, biurkowe z kloszem kierunkowym będą znakomite do pracy, małe świetnie pasują do nocnych szafek.

Ozdobne lampki na linkach wyglądają jak pęłające ogniki ▼

Lampy wpuszczone w ścianę tworzą delikatną poświatę na suficie ▼

foto. SPOTLINE

foto. PAULMANN

ŹRÓDŁA ŚWIATŁA

Żarówki tradycyjne – podstawowym elementem jest tzw. żarnik z drutu wolfrامowego, umieszczony w szklanej bańce wypełnionej gazem lub próżnią. Ich zaletą jest niska cena, ale pochłaniają dużo energii i nadmiernie emitują ciepło. Trwałość takich żarówek wynosi ok. 1000 godzin.

Żarówki halogenowe – źródłem światła jest również żarnik wolframowy, natomiast bańka wypełniona jest parami halogenków. Mogą być wysoko- lub niskonapięciowe. Te drugie wymagają użycia transformatora. Wytwarzają ok. 70% więcej światła niż żarówki tradycyjne, a ich trwałość wynosi ok. 3000-4000 godzin. Stosowane są zazwyczaj jako oświetlenie punktowe, chociaż wykorzystuje się je też do oświetlenia ogólnego.

Światłówki kompaktowe – źródłem światła jest wyładowanie elektryczne zachodzące w rozgrzanych gazach zawartych wewnątrz lampy. Wydzielają światło w różnych barwach. Charakteryzują się wysoką skutecznością świetlną i dużą trwałością – do 20 000 godzin. Ich zaletą jest niskie zużycie

energii elektrycznej – niemal pięciokrotnie mniejsze od tradycyjnej żarówki.

Światłówki liniowe – emitują światło zbliżone do dziennego. Światłówki nowej generacji dzięki elektronicznym zapłonnikom zapalają się od razu. Można je wbudowywać w szafki, półki, chować za gzymsami z płyt g-k.

Diody LED – ich niewielkie rozmiary, niskie zużycie energii, długowieczność czy wysoki współczynnik oddawania barw plasują je jako najnowocześniejsze i najbardziej ekonomiczne źródło światła. Wymagają stosowania transformatora. Są montowane jako oświetlenie meblowe i dekoracyjne.

Światłowodowy – mogą zastępować tradycyjne oświetlenie. Są to właściwie zestawy składające się ze światłowodów o średnicy od 1 do 3 mm oraz generatora. Można z nich tworzyć dowolne kompozycje – najczęściej wykorzystywane są do tworzenia nieba na suficie. Można je stosować nawet w saunach i basenach, ponieważ światłowodowy nie przewodzi prądu.

py na przegubach, albo postawić lampki na szafkach nocnych. Dobrze jest zwrócić uwagę na to, by światło lampy używanej przez jedną osobę, nie przeszkadzało partnerowi.

W **garderobie** praktyczne są źródła światła w sufitach szaf. Jednak lepsze doświetlenie uzyskuje się przez zainstalowanie pionowo światłówki liniowej na bocznej ścianie szafy i doprowadzenie w ten sposób światła do poszczególnych przegród i półek.

W **łazience** oświetlenie centralne ma rozjaśniać całe wnętrze. Świetnym i bardzo często stosowanym wyjściem jest zamontowanie sufitu podwieszanego, w którym instaluje się lampki halogenowe. Można go skonstruować w ten sposób, że lampy (najlepiej światłówki liniowe) ukryje się również za sufitem. Będą one dawać delikatne, rozproszone światło sprzyjające relaksującemu kąpielowi. Strategicznym miejscem w łazience jest lustro nad umywalką. Twarz osoby stojącej przed lustrem powinna być oświetlona równomiernie i światłem o właściwej barwie. Najlepsze będą lampki umieszczone po jego obu stronach, na tej samej wysokości. Żarówki nie mogą być jednak zbyt silne.

REKLAMA

foto: ARTEMEX

▲ Wysoki salon można dobrze i bardzo dekoracyjnie oświetlić żyrandolami z wieloma małymi źródłami światła

więcej niż

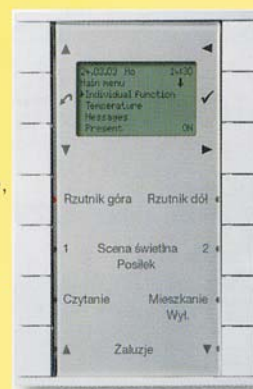
światło

Inżynierskie Biuro Projektów
Oświetlenia i Systemów EIB

COMECH Sp. z o.o.
Warszawa,
Al. Wyzwolenia 13
tel. 022 6217976
www.eib-instalacje.pl

Bydgoszcz,
ul. Kurpińskiego 12/7a
tel. 052 3289565
www.swiatlo.biz

- wykonujemy i realizujemy projekty inteligentnych instalacji EIB oraz systemów oświetlenia dla każdego obiektu,
- projektujemy oświetlenie architektoniczne i dekoracyjne,
- doradzamy jak oświetlić mieszkanie, dom, rezydencję, salon sprzedaży, restaurację czy hotel,
- sprzedajemy oprawy oświetleniowe znanych Włoskich, Hiszpańskich, Niemieckich i Belgijskich firm,
- zapraszamy do współpracy architektów i projektantów.

www.comech.com.pl

foto. OSRAM

▲ W dużym, wielofunkcyjnym wnętrzu trzeba stosować kilka działających niezależnie źródeł światła, które będą oświetlać poszczególne strefy

W kuchni z częścią jadalną trzeba osobno oświetlić stół ▼

foto. SPOTLINE

Ciągi komunikacyjne – hol, korytarze i schody, powinny być oświetlone tak, by poruszanie się było łatwe i bezpieczne. Moc oświetlenia warto dostosować do sąsiednich pomieszczeń, aby nie powodować oślnienia. Hol i korytarz korzystnie oświetla się halogenami zamontowanymi z suficie podwieszonym lub kinkietami czy plafonierami. Kinkiety można zainstalować również do oświetlenia schodów. Ciekawym wyjściem jest montowanie oświetlenia (specjalne lampki halogenowe lub diody LED) w podstopnicach lub na ścianie przy stopniach.

SPECJALNIE I Z EFEKTEM

Odpowiednio dobranym oświetleniem można optycznie korygować wielkość pomieszczeń, rozjaśniać, budować nastrój. Światło może naprowadzać wzrok na ciekawe elementy, podkreślać linie podziału na ścianach lub podłodze. W przestronnym wnętrzu istotne jest, by poszczególne źródła oświetlenia funkcjonowały niezależnie, dając możliwość iluminacji wybranych fragmentów przestrzeni. Punkty świetlne mogą optycznie korygować wnętrza – wystarczy je tylko odpowied-

foto. OSRAM

▲ Wnętrze garderoby dobrze oświetlą świetlówki liniowe

Do czytania w sypialni ciekawym i praktycznym rozwiązaniem może być zamontowanie lampy na wysięgniku ▼

foto. ARTENIX

REKLAMA

CLASSIC
Simon

www.kontakt-simon.com.pl

KONTAKT SIMON

foto. OSRAM

▲ Do oświetlenia blatu znakomicie nadają się świetlówki liniowe

Ciekawe wnętrza można stworzyć stosując światłowodowy – sufit przypomina rozgwieżdżone niebo ▼

foto. EKOMP

nie rozmieścić. Zbyt wysokie pomieszczenie obniżymy, jeśli oddalimy światło od sufitu. W tym przypadku oświetlenie ścienne powinno być zamontowane możliwie nisko – lampa sufitowa musi wisieć na długim sznurze, a światło lamp stojących powinno być skierowane w dół. Natomiast światło skierowane w górę optycznie podwyższa pokój. Podobny efekt uzyskamy dzięki sufitowi podwieszanemu, za którym instaluje się źródła światła. Takie wnętrza jest odbierane nie tylko jako wyższe, ale również bardziej przestronne.

Duże znaczenie ma barwa światła. Ciepłe światło sprzyja relaksowi, wprowadza nastrój bliskości, nadaje skórze przyjemny wygląd. Zimne działa wręcz odwrotnie – jest na ogół obojętne, ale może też wywoływać uczucie samotności, chłodu, a nawet grozy.

Także kolory przesłaniających źródła światła ścianek, gzymsów czy sufitów wpływają na odbiór przestrzeni. Biel dodaje wnętrzu lekkości, a ściany i sufity w ciepłym kolorze sprawiają, że również światło będzie odbierane jako ciepłe. Trzeba też pamiętać, że faktura wpływa na wzmocnienie lub osłabienie

GNIAZDKO W ŚCIANIE

Równie ważny jak oświetlenie jest osprzęt – dobrze dobrany jest ważnym elementem dekoracyjnym. Producenci oferują całe serie w stylistyce nowoczesnej, tradycyjnej lub retro.

Wymienne ramki w różnych odcieniach, pozwalają idealnie dopasować osprzęt do kolorystyki wnętrza, również przy późniejszych zmianach wystroju. Włączniki mogą być klawiszowe lub z pokrętką, z dodatkowym podświetleniem i ściemniaczem.

foto. MOELLER, OSPEL

światła. Gładkie, jasne ściany odbijają światło, a te z fakturą i w ciemnych barwach pochłaniają je.

Ale żeby wszystkie te efekty uzyskać i elegancko ukryć przewody w ścianach, o świetle trzeba pomyśleć odpowiednio wcześniej.

REKLAMA

1974

